

Štábní kapitán gšt. Emil D e u t s c h:

Bitevní nálet s použitím bojových chemických látek.

Nemá-li armáda speciální bitevní letectvo, ani početné letectvo bombardovacích, nutno velmi rozvažovat, kdy provést bitevní nálet, aby výsledek tohoto náletu byl alespoň úměrný vlastním úkolům toho onoho letectva. Proto je třeba usilovat o to, aby bitevní nálet měl co největší účinek. Zároveň je nutno mít na mysli, že bitevní nálet je vždy do jisté míry riskantní a velmi nákladný a že při něm lze snadno ztratit letouny i vycvičené letce, obojí velmi těžko nahraditelné.

Bitevní nálet může být proveden lehkými pumami trhacími, střelbou z kulometů a plynem, a to buď plynovými pumami nebo rozstříkáváním plynu. Aby bylo vyhověno požadavku úměrnosti a účinnosti bitevního

náletu, srovnejme účinek bitevního náletu pumami trhacími s bitevním náletem provedeným plynem.

Považujme za cíl pochoduující proud dlouhý 3 km. Okruh účinnosti lehké pumy je 50 m. Je tedy třeba 60 zásahů v řadě za sebou, aby byl pokryt celý cíl, t. j. 60 pum. Při náletu v tříčlenných rojích bude k provedení útoku třeba jedné letky. Jaký bude účinek? Za předpokladu, že bitevní nálet bude proveden s překvapením a ve vhodném terénu, možno počítat s velmi značnými ztrátami i se zničením celé pochoduující jednotky. Tento bitevní nálet možno provést za každého počasí, kdy lze létat.

Bude-li proveden bitevní nálet na týž cíl plynovými pumami, plněnými prchavým plynem, nestačí pumy svržené jednou letkou k získání účinné koncentrace. Bylo by třeba svrhnout pum více. Tedy první nevýhodou bitevního náletu, provedeného pumami s prchavým plynem, je potřeba většího množství letounů. A výsledek? Při leteckém útoku nasadí každý jednotlivec masku, čímž je chráněn proti účinku plynu. Materiálu a zbraním, zařazeným do tohoto proudu, pak plyn prchavý neškodí. Plyn brzy vyprchá, útvar projde po náletu téměř beze ztrát, jen s malým zdržením. Záleží tedy na plynové kázni a na jakosti plynových masek.

Další možnost, jak provést bitevní nálet, je použít pum plněných trvalým plynem typu yperit. Potřeba letounů bude asi jako při použití pum s plynem prchavým. Trvalý plyn typu yperit působí jednak na kůži při přímém zásahu, t. j. kapičkami plynu, jednak působí výpary, a to jak na kůži, tak i na orgány dýchací. Proti vdechnutí par chrání každého jednotlivce maska. Potřísnění yperitovými kapičkami není za dnešních ochranných a zdravotnických opatření také životu nebezpečné. Takto zasaženou jednotku je možno v poměrně krátké době asanovat. Výsledkem tohoto bitevního náletu bude tedy zdržení jednotky na tak dlouhou dobu, jak dlouho potrvá asanace. Ztráty budou minimální.

Jiná možnost pak je provést bitevní nálet rozstřikováním plynu typu yperit. Tu záleží na množství náplně a na rozstřikovacím zařízení. Bude proto pro tento nálet patrně menší potřeba letounů než pro nálet pumami tříštivými a střelbou z kulometů. Ale je k němu třeba speciálních letounů, zařízených na rozstřikování plynu. Nemůže jej tedy provést každý druh letectva. Ochrana proti takovému bitevnímu náletu je stejná jako proti náletu provedenému plynovými maskami. Snad jen jednotlivců zasažených plynovými kapičkami bude více a tím bude asanace trvat déle.

Provedení všech bitevních náletů plynem, hlavně pak plynem prchavým a do jisté míry i provedení náletu rozstřikováním plynu je závislé na povětrnostních podmínkách. Tento nálet nelze provést za každého počasí, kdy lze létat, jako bitevní nálet pumami tříštivými. Plynový útok rozstřikováním je nadto ztížen též stranovým větrem.

Možno tedy shrnouti:

Bitevní nálet tříštivými pumami jest účinný. Puma při výbuchu cíl skutečně zraní svými střepinami nebo jej zničí. Hlavní předností je možnost cíl zničit. Rovněž zranění cíle je účinné: léčení je dlouhé, podle okolností nastane i branná neschopnost po vyléčení. Proti tříštivé pumě se nelze dobře chránit. Ochrana proti ní je mnohem primitivnější nežli ochrana proti plynem. Lze pouze využít terénu, a ten neskýtá vždy možnost účinné ochrany.

Naproti tomu proti plynům, kterých se používalo za světové války, lze se dnes velmi účinně chránit. Dnes ochrana proti bojovým chemickým látkám je vžita a reglementována. A to jak ochrana individuální, tak i ochrana hromadná. Výsledek bitevního náletu, prováděného bojovými chemickými látkami, je poměrně malý, je to pouhé zdržení. Plyn již dnes neničí. Za světové války, kdy nepřítel byl plynovým útokem jakéhokoli druhu překvapen a kdy se neuměl proti němu chránit, mělo použití plynu určité výsledky. Ale vždy bylo nutno po určité době používat plynu nového, proti kterému nepřítel neměl ještě ochranných prostředků. Nevyskytne-li se za příští války, což nelze vylučovat, nový plyn, účinnější, bez barvy a zápachu a hlavně plyn, proti kterému zavedené ochranné prostředky nevystačí, je dnešní ochrana proti bojovým chemickým látkám na takovém stupni, že plyn už ztráty nezpůsobí. V nejhorším případě vyřadí na kratší dobu z boje, nebo zdrží použití prostředků po dobu asanace.

Ve španělské válce nepoužila dosud žádná z bojujících stran plynu. Můžeme to vykládat různě. Buď nepřikládají velitelé bojujících stran bojovým chemickým látkám dosud používaným významu a neočekávají při použití jich takových výsledků jako při použití stejného množství prostředků trhacích a tříštivých, anebo se obávají světového veřejného mínění, nebo konečně, znajíce možnosti ochrany proti dosud používaným plynům, nechtějí použít nových bojových látek, existují-li, aby tím nebyly prozrazeny a mohlo se jich použít pro lepší případ, než je válka španělská.

Major děl. František Schneider, dipl. inž. ESE:

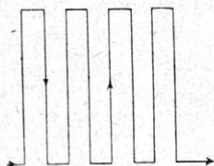
Několik poznámek o německém dělostřelectvu proti letadlům.

(Pokračování.)

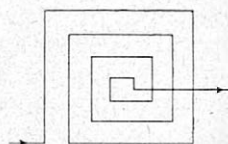
Pravidla pro svícení.

Trvalé smetání po obloze a hledání světlometnými kuželi nemá významu a varuje nepřítele.

(K stejným zkušenostem se došlo zejména v Anglii, kde činnost světlometů způsobila veliteli časté nepříjemnosti.)



Obr. 4.



Obr. 5.

Hledání cíle musí být prováděno klidně a systematicky. Pohyb světelného kužele pro hledání může být meandrový nebo spirálový (viz obr. 4 a 5).

Čím rychleji se pohybuje cíl, tím širší má být hledající světelný kužel; při pronásledování lze kužel zúžit.